ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 15ης Ιουνίου 1993 *

Στην υπόθεση C-264/91,

Abertal SAT Ltda, εταιρία ισπανικού δικαίου, με έδρα την Reus, Tarragona (Ισπανία), και δεκαοχτώ άλλες οργανώσεις Ισπανών παραγωγών καρπών με κέλυφος και χαρουπιών, εγκατεστημένες στην Ισπανία, εκπροσωπούμενες από τους Fernando Pombo García, Ricardo García Vicente και Iñigo Igartua Arregui, δικηγόρους Μαδρίτης, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Claude Wassenich, 6, rue Dicks,

προσφεύγουσες,

κατά

Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένου από τους Bernhard Schloh και Ramón Torrent, νομικούς συμβούλους, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Xavier Herlin, διευθυντή της διευθύνσεως νομικών υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, 100, boulevard Konrad Adenauer

καθού,

υποστηριζομένου από την

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους Francisco José Santaolalla και Eugenio de March, νομικούς συμβούλους, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Nicola Annecchino, εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

παρεμβαίνουσα,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση του άρθρου 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2145/91 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1991, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 790/89 όσον αφορά το ανώτατο όριο της ενίσχυσης για τη βελτίωση της ποιότητας και της εμπορίας στον τομέα των καρπών με κέλυφος και των χαρουπιών (ΕΕ L 200, σ. 1),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους O. Due, Πρόεδρο, K. N. Κακούρη, G. C. Rodríquez Iglesias, M. Zuleeg και J. L. Murray, προέδρους τμήματος, G. F. Mancini, R. Joliet, F. A. Schockweiler, J. C. Moitinho de Almeida, F. Grévisse και P. J. G. Kapteyn, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: W. Van Gerven
γραμματέας: H. von Holstein, βοηθός γραμματέας,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τους διαδίκους που ανέπτυξαν τις απόψεις τους κατά τη συνεδρίαση της 10ης Μαρτίου 1993,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 21ης Απριλίου 1993,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου, στις 15 Οκτωβρίου 1991, η Abertal SAT Limitada και δεκαοχτώ άλλες οργανώσεις Ισπανών παραγωγών καρπών με κέλυφος και χαρουπιών (στο εξής: προσφεύγουσες) ζήτησαν, δυνάμει του άρθρου 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, την ακύρωση του άρθρου 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2145/91 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1991, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 790/89 όσον αφορά το ανώτατο όριο της ενίσχυσης για τη βελτίωση της ποιότητας και της εμπορίας στον τομέα των καρπών με κέλυφος και των χαρουπιών (ΕΕ L 200, σ. 1).

2 Με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 789/89 του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 1989, για τη θέσπιση ειδικών μέτρων για τους καρπούς με κέλυφος και τα χαρούπια και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 1035/72 περί κοινής οργανώσεως της αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών (ΕΕ L 85, σ. 3), προσετέθη ο τίτλος ΙΙα στον εν λόγω κανονισμό 1035/72, της 18ης Μαΐου 1972 (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/007, σ. 250), όπως έχει μεταγενεστέρως τροποποιηθεί.

3 Ο τίτλος ΙΙα του προαναφερθέντος κανονισμού 1035/72 προβλέπει ορισμένα μέτρα ενισχύσεως στον τομέα των καρπών με κέλυφος και των χαρουπιών, ιδίως ενίσχυση για την πραγματοποίηση των προγραμμάτων βελτιώσεως της ποιότητας και της εμπορίας τα οποία έχουν υποβληθεί από τις οργανώσεις παραγωγών και εγκριθεί από τις εθνικές αρχές (άρθρο 14δ, του κανονισμού 1035/72).

4 Τα μνημονευόμενα στη διάταξη αυτή προγράμματα σκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας της παραγωγής μέσω μετατροπής των ποικιλιών και καλλιεργητικής βελτιώσεως σε εκτάσεις ομοιογενούς και μη διασκορπισμένης καλλιέργειας καθώς και, ενδεχομένως, στη βελτίωση της εμπορίας των προϊόντων.

5 Σύμφωνα με το άρθρο 14δ του προαναφερθέντος κανονισμού 1035/72, για την εκτέλεση των εγκριθέντων προγραμμάτων χορηγείται κοινοτική ενίσχυση κατά 45 % όταν η χρηματοδότησή τους αναλαμβάνεται κατά 45 % από τις οργανώσεις παραγωγών και κατά 10 % από το κράτος μέλος. Η κοινοτική ενίσχυση καθώς και η συνεισφορά του κράτους μέλους έχουν ανώτατο όριο και καταβάλλονται εντός περιόδου 10 ετών. Η μεγίστη ενίσχυση μειώνεται προοδευτικώς.

6 Το ανώτατο ποσό, ανά εκτάριο, της ενισχύσεως για τη βελτίωση το οποίο είχε καθοριστεί με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) 790/85 του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 1989 (ΕΕ L 85, σ. 6), σε 300 ECU για τα πέντε πρώτα έτη και σε 210 ECU για τα πέντε επόμενα έτη, μεταβλήθηκε με το άρθρο 1 του προαναφερθέντος κανονισμού 2145/91.

7 Σύμφωνα με την τελευταία αυτή διάταξη, η οποία αποτελεί και το αντικείμενο της υπό κρίση προσφυγής, το ανώτατο ποσό της ενισχύσεως ανά εκτάριο διαφέρει ανάλογα με τη φύση των εργασιών που έχουν πραγματοποιηθεί προς εκτέλεση του προγράμματος και ορίζεται σε:

— 475 ECU ετησίως επί πέντε έτη όσον αφορά τις εργασίες εκριζώσεως που ακολουθούνται από αναφύτευση ή/και μετατροπή ποικιλιών, εξυπακουομένου ότι οι εργασίες αυτές αφορούν μόνον έκταση μη υπερβαίνουσα το 40 % της συνολικής εκτάσεως του οπωρώνα που καλύπτεται από το πρόγραμμα (από την οποία το 20 % κατ' ανώτατο όριο κατά τα δύο πρώτα έτη και το 20 % κατ' ανώτατο όριο κατά τα άλλα τρία έτη)·

— 200 ECU ετησίως κατά τα υπόλοιπα έτη εκτελέσεως του προγράμματος για τις εκτάσεις στις οποίες διενεργείται αναφύτευση ή μετατροπή·

— 200 ECU ετησίως για τις εργασίες που συνδέονται με την εκτέλεση άλλων εργασιών οι οποίες αφορούν το υπόλοιπο τμήμα του οπωρώνα.

8 Σύμφωνα με το άρθρο 3 του προπαρατεθέντος κανονισμού 2145/91, ο εν λόγω κανονισμός άρχισε να ισχύει στις 23 Ιουλίου 1991. Δυνάμει του δευτέρου και τρίτου εδαφίου του άρθρου αυτού, τα νέα ανώτατα ποσά της ενισχύσεως καταβάλλονται αμέσως όσον αφορά τα προγράμματα που εγκρίθηκαν μετά τη θέσπιση του κανονισμού 2145/91· αντιθέτως, τα ποσά αυτά καταβάλλονται μετά την 1η Σεπτεμβρίου 1993 όσον αφορά τα προγράμματα που είχαν εγκριθεί πριν από τη θέση σε ισχύ του κανονισμού αυτού και δεν καλύπτουν τις δαπάνες που είχαν αναληφθεί από τις οργανώσεις παραγωγών, πριν από την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος για την εκτέλεση προγραμμάτων που είχαν εγκριθεί πριν από την ημερομηνία αυτή.

9 Με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 23 Δεκεμβρίου 1991, το Συμβούλιο προέτεινε κατά της προσφυγής, δυνάμει του άρθρου 91, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ένσταση απαραδέκτου. Σύμφωνα με το άρθρο 91, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού, το Δικαστήριο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική επί της ενστάσεως αυτής διαδικασία.

10 Με διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 9ης Μαρτίου 1992, επετράπη στην Επιτροπή να παρέμβει υπέρ του Συμβουλίου.

11 Στην έκθεση ακροατηρίου αναπτύσσονται διεξοδικώς τα πραγματικά περιστατικά και το νομοθετικό πλαίσιο της διαφοράς, η εξέλιξη της διαδικασίας καθώς και οι ισχυρισμοί και επιχειρήματα των διαδίκων. Τα στοιχεία αυτά της δικογραφίας δεν επαναλαμβάνονται κατωτέρω παρά μόνο καθόσον απαιτείται για τη συλλογιστική του Δικαστηρίου.

12 Προς στήριξη της ενστάσεως απαραδέκτου, το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, ισχυρίζεται ότι ο εκδοθείς κανονισμός δεν αφορά τις προσφεύγουσες ούτε άμεσα ούτε ατομικά.

13 Αντιθέτως, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι, αφενός, ο εκδοθείς κανονισμός τις αφορά άμεσα, δεδομένου ότι οι αρμόδιες εθνικές αρχές δεν διαθέτουν κανένα περιθώριο εκτιμήσεως ως προς την εφαρμογή των επιδίκων τροποποιήσεων. Αφετέρου, έστω και αν ο προσβαλλόμενος κανονισμός είχε γενικό και αόριστο χαρακτήρα για τις οργανώσεις παραγωγών των οποίων τα προγράμματα είχαν εγκριθεί ύστερα από τη θέση του σε ισχύ, γεγονός πάντως είναι ότι ο εν λόγω κανονισμός τις αφορά ατομικά εφόσον αυτές είχαν συμπληρώσει, πριν από μια δεδομένη ημερομηνία, μια συγκεκριμένη διατύπωση, δηλαδή την υποβολή προγραμμάτων βελτιώσεως τα οποία εγκρίθηκαν, και ότι η μεταβολή των ανωτάτων ποσών ενισχύσεως για τα προγράμματα που είχαν εγκριθεί πριν από την έκδοση του επίμαχου κανονισμού έγινε λόγω του ύψους των ενισχύσεων που ζητήθηκαν από τις προσφεύγουσες, ποσό το οποίο υπερέβη τις προβλέψεις του κοινοτικού προϋπολογισμού.

14 Προκειμένου να κριθεί το βάσιμο της προταθείσας από το Συμβούλιο ενστάσεως απαραδέκτου, πρέπει να υπομνηστεί ότι το άρθρο 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης επιτρέπει σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα να προσβάλλουν αποφάσεις που απευθύνονται σ' αυτά καθώς και αποφάσεις που, αν και εκδίδονται ως κανονισμοί ή αποφάσεις που απευθύνονται σε άλλο πρόσωπο, τα αφορούν άμεσα και ατομικά.

15 Δεδομένου ότι η υπό κρίση προσφυγή έχει ως αντικείμενο την ακύρωση διατάξεως κανονισμού, πρέπει να εξεταστεί αν το προσβαλλόμενο μέτρο αφορά τις προσφεύγουσες άμεσα και ατομικά.

16 Ως προς το ζήτημα αν το προβαλλόμενο μέτρο αφορά τις προσφεύγουσες άμεσα και ατομικά, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η δυνατότητα προσδιορισμού με περισσότερη ή λιγότερη ακρίβεια του αριθμού ή ακόμα και της ταυτότητας των υποκειμένων δικαίου επί των οποίων εφαρμόζεται ένα μέτρο ουδόλως συνεπάγεται ότι πρέπει να θεωρηθεί ότι το μέτρο αυτό αφορά τα εν λόγω υποκείμενα άμεσα και ατομικά όταν είναι δεδομένο ότι η εφαρμογή γίνεται βάσει μιας αντικειμενικής, πραγματικής ή νομικής, καταστάσεως η οποία προσδιορίζεται από την επίμαχη πράξη (βλ., π.χ., την απόφαση της 16ης Μαρτίου 1978, 123/77, UNICME κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1978, σ. 301, και την απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου 1987, 26/86, Deutz und Geldermann κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1987, σ. 941).

17 Επί του σημείου αυτού διαπιστώνεται ότι η προσβαλλομένη διάταξη του προαναφερθέντος κανονισμού 2145/91 έχει ως αντικείμενο την τροποποίηση, για το μέλλον, όσον αφορά όλες τις οργανώσεις παραγωγών, του ανωτάτου ποσού της ενισχύσεως για την εκτέλεση προγραμμάτων βελτιώσεως στον τομέα των καρπών με κέλυφος και των χαρουπιών, και τούτο διά της σημαντικής αυξήσεως του ποσού αυτού για τις εργασίες εκριζώσεως οι οποίες ακολουθούνται από αναφύτευση και/ή μετατροπή των ποικιλιών και διά της μειώσεως του ανώτατου ποσού ενισχύσεως για τους άλλους τύπους εργασιών που, σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2159/89 της Επιτροπής, της 18ης Ιουλίου 1989, περί καθορισμού των λεπτομερειών εφαρμογής των ειδικών μέτρων για τους καρπούς με κέλυφος και τα χαρούπια που προβλέπονται στον τίτλο ΙΙα του κανονισμού (ΕΟΚ) 1035/72 του Συμβουλίου (ΕΕ L 207, σ. 19), μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο προγράμματος.

18 Όπως προκύπτει από την πρώτη αιτιολογική σκέψη του επιδίκου κανονισμού, το εν λόγω σύστημα ενισχύσεως σκοπεί στο να ευνοηθούν ουσιωδώς οι εργασίες εκριζώσεως που ακολουθούνται από αναφύτευση ή/και μετατροπή των ποικιλιών, δοθέντος ότι τέτοιου είδους εργασίες συντελούν ελάχιστα στη βελτίωση της ποιότητας των εν λόγω προϊόντων. Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει το μεγαλύτερο τμήμα της ενισχύσεως να καλύπτει τις εργασίες αυτές, και τούτο για τον πρόσθετο λόγο ότι οι εν λόγω εργασίες συνεπάγονται όχι μόνο αυξημένα έξοδα αλλά και προσωρινή για τους οικείους επιχειρηματίες απώλεια εισοδήματος, ενώ πρέπει να προβλεφθεί ένα μικρότερο ποσό για τη χρηματοδότηση των άλλων τύπων εργασιών που αφορούν το εναπομένον τμήμα του οπωρώνα.

19 Έτσι, η επίδικη διάταξη, δεν θίγει τις προσφεύγουσες λόγω ορισμένων ιδιοτήτων που τους προσιδιάζουν ή μιας πραγματικής καταστάσεως που τις χαρακτηρίζει σε σχέση με οποιονδήποτε άλλο επιχειρηματία, αλλά απευθύνεται,

κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο, σε απροσδιόριστες κατηγορίες προσώπων και εφαρμόζεται σε αντικειμενικώς προσδιοριζόμενες καταστάσεις.

20 Πράγματι, σύμφωνα με τον σκοπό του, ο εκδοθείς κανονισμός, χωρίς να αφορά ειδικώς τις προσφεύγουσες, έχει σχέση μ' αυτές λόγω της αντικειμενικής τους ιδιότητας ως οργανώσεων παραγωγών στον εν λόγω τομέα, όπως ακριβώς θα συνέβαινε και με οποιονδήποτε άλλο παραγωγό ο οποίος θα βρισκόταν, πραγματικώς ή δυνητικώς, στην ίδια κατάσταση.

21 Όπως και ο γενικός εισαγγελέας έχει επισημάνει στην παράγραφο 32 των προτάσεών του, η μόνη διαφοροποίηση στην οποία ο επίμαχος κανονισμός προβαίνει μεταξύ των προγραμμάτων που είχαν ήδη εγκριθεί και αυτών που εγκρίθηκαν ύστερα από τη θέση του σε ισχύ συνίσταται στο γεγονός ότι προβλέπει μεταβατικές διατάξεις προς όφελος των επιχειρηματιών των οποίων τα προγράμματα είχαν ήδη εγκριθεί.

22 Πράγματι, σύμφωνα με το άρθρο 3 του προαναφερθέντος κανονισμού 2145/91, τα νέα ποσά της ενισχύσεως, αφενός, καταβάλλονται όσον αφορά τα ήδη εγκριθέντα προγράμματα μετά την 1η Σεπτεμβρίου 1993, δηλαδή δύο και περισσότερα έτη ύστερα από τη θέση σε ισχύ του κανονισμού, και, αφετέρου, δεν καταβάλλονται όσον αφορά τις δαπάνες που είχαν αναληφθεί από τις οργανώσεις παραγωγών πριν από αυτήν την ημερομηνία θέσεως σε ισχύ.

23 Επιπλέον, ο κανονισμός (ΕΟΚ) 3746/91 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 1991, για τέταρτη τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 2159/89 περί καθορισμού των λεπτομερειών εφαρμογής των ειδικών μέτρων για τους καρπούς με κέλυφος και των χαρουπιών που προβλέπονται στον τίτλο ΙΙα του κανονισμού (ΕΟΚ) 1035/72 του Συμβουλίου (ΕΕ L 352, σ. 53), προβλέπει ότι, όσον αφορά τα ήδη εγκριθέντα προγράμματα, οι επιχειρηματίες μπορούν να ζητήσουν, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992, να τροποποιηθούν τα προγράμματά τους προκειμένου να τα επαναπροσανατολίσουν προς εργασίες εκριζώσεως ακολουθούμενες από αναφύτευση και/ή μετατροπή ποικιλιών και να λάβουν, κατ' αυτόν τον τρόπο, την προσηυξημένη γι' αυτού του τύπου εργασίες ενίσχυση.

24 Ωστόσο, φαίνεται ότι οι διαφορές αυτές δικαιολογούνται αντικειμενικώς από τις ανάγκες επιτεύξεως του σκοπού της εν λόγω ρυθμίσεως σύμφωνα με τις υφιστάμενες πραγματικές καταστάσεις και δεν είναι, συνεπώς, δυνατό να θεωρηθεί ότι το άρθρο 1 του προαναφερθέντος κανονισμού 2145/91, το οποίο αποτελεί και το μόνο αντικείμενο της υπό κρίση προσφυγής ακυρώσεως, αφορά, για τον λόγο αυτό, ατομικά τις προσφεύγουσες.

25 Εξάλλου, ο επίδικος κανονισμός δεν περιέχει κανένα στοιχείο που να επιτρέπει να συναχθεί ότι τα εν λόγω μέτρα ελήφθησαν ειδικώς ενόψει των προγραμμάτων των προσφευγουσών.

26 Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσβαλλομένη διάταξη δεν αφορά τις προσφεύγουσες ατομικώς κατά την έννοια του άρθρου 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, οπότε η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

27 Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες ηττήθησαν πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα. Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού διαδικασίας, η Επιτροπή η οποία άσκησε παρέμβαση, φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.

2) Καταδικάζει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

3) Η Επιτροπή, η οποία άσκησε παρέμβαση, φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα.

Due Κακούρης Rodríguez Iglesias Zuleeg

Murray Mancini Joliet

Schockweiler Moitinho de Almeida Grévisse Kapteyn

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 15 Ιουνίου 1993.

Ο Γραμματέας Ο Πρόεδρος

J.-G. Giraud O. Due